

Stowarzyszenie Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego podczas The Tall Ships Races 2017

Transgraniczne szlaki turystyczne, ZIT – impulsy dla zrównoważonego rozwoju

Czy można znaleźć lepszą okazję, by zaprezentować swój dorobek, wymienić doświadczenia, przeprowadzić działania promocyjne, niż podczas największej, najefektowniejszej i najbardziej nagłościonej w mediach imprezy organizowanej w Szczecinie, czyli podczas finału wielkiego zlotu żaglowców, czyli The Tall Ships Races 2017? Na pewno nie. Według szacunków organizatorów stolicę regionu, a jednocześnie miasto rdzenowe Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego podczas finału odwiedziło na pewno ponad milion gości z zewnątrz. Mówi się nawet, że było ich dwa miliony.

Dlatego zorganizowanie przez Biuro SSOM ogólnopolskiej konferencji pn. *Zintegrowane Inwestycje Terytorialne jako impulsy dla zrównoważonego rozwoju*, a także polsko-niemieckich warsztatów i spotkań tematycznych w ramach projektu unijnego pn. *Transgraniczne Szlaki Turystyczne* właśnie w tym czasie – było przysto-wiowym „strzałem w dziesiątkę”. I to nie tylko ze względu na praktycznie stuprocentową frekwencję.

Przed konferencją, bo już 4 sierpnia, odbyły się warsztaty, zorganizowane wspólnie przez SSOM i Urząd Miasta w Pasewalku. Powód do ich przeprowadzenia był jasny, albowiem nadwodne położenie Transgranicznego Obszaru Metropolitalnego daje wielki potencjał rozwoju turystyki, aktywnego wypoczynku na atrakcyjnych przyrodniczych obszarach po obu stronach Odry. Ten potencjał w części jest już dobrze wykorzystywany, o czym świadczy ciągle rozbudowywana baza dla uprawiania sportów wodnych, żeglarstwa i kajakarstwa. Ci, którzy już korzystają z jej dobrodziejstw, mają możliwość poznania regionu „od strony wody”. Odra, a szczególnie jej ujściowy odcinek, to według specjalistów najciekawszy obszar wodno-przyrodniczy w Europie, który tworzy największy w Polsce zespół śródlądowych akwenów wodnych. Ten potencjał z oczywistych względów postanowiło wykorzystać Stowarzyszenie SOM, które już w 2014 r. z własnych środków przygotowało projekt pn. „Pomerania”, pokazując możliwości „optymalnego wykorzystania położe-

nia SOM poprzez nawiązanie współpracy i wspólne działania polskich gmin nadgranicznych z niemieckimi, w powiatach Vorpommern-Greifswald oraz Uckermark”.

Niewątpliwą atrakcją warsztatów była eskapada motorówkami do kilku „Zakątków wodnych” (to oficjalna nazwa) usytuowanych m.in. nad jeziorem Dąbie i rzeką Święta. Te zakątki są wyposażone w pomosty, przy których mogą zacumować żagłówki, kajaki i łodzie. Można w nich odpocząć, także pod zadaszeniami, by nabrać sił do dalszej wyprawy. Nad jeziorem Dąbie są cztery takie zakątki, nad Świętą trzy. Uczestnicy warsztatów, których w tej wyprawie wspierał Piotr Owczarski, ceniony żeglarz, kajakarz i jednocześnie prezes Stowarzyszenia Żeglarski Szczecin, mieli podczas tej wodnej wyprawy także wspaniałą okazję do podziwiania płynących na finał regat żaglowców. A było to, jak mówili, niezapomniane przeżycie.

Warsztaty odbywały się w efektywnym „namiocie sferycznym”, usytuowanym na otwartym terenie łasztowni, czyli jednym z najbardziej obleganych, poza Wałami Chrobrego, miejsc podczas The Tall Ships Races. Polską stronę wspólnych szlaków turystycznych omówił podczas warsztatów wspomniany Piotr Owczarski (autor projektu „Pomerania”), niemiecką natomiast przedstawicielka miasta Pasewalk Frauke Bennett, która od wielu lat zaangażowana jest w turystykę wodną i przyrodniczą w obszarze Doliny Dolnej Odry. Warto dodać, że projekt *Transgraniczne Szlaki Turystyczne*, w tym warsztaty,

Wizyta studyjna w Wodnym Zakątku podczas warsztatów „Transgraniczne szlaki turystyczne”

współfinansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu państwa (Fundusz Małych Projektów w ramach Programu Współpracy Interreg VA Maklemburgia-Pomorze Przednie / Brandenburgia / Polska w Euro-regionie Pomerania). Warto także dodać, że w namiocie sferycznym, odwiedzanym przez licznych gości, przez 5 dni polskie i niemieckie gminy promowały swoje obszary i atrakcje turystyczne. Ponadto odbywały się tam codziennie spotkania tematyczne, podczas których omawiane były sprawy turystyki regionu, ochrony środowiska i edukacji przyrodniczej. Materiały promocyjne takie jak mapy miast, ścieżek rowerowych i szlaków wodnych zniknęły szybko z lad wystawienicznych...

W ostatnim dniu polsko-niemieckich spotkań, czyli 7 sierpnia, rozpoczęła się ogólnopolska konferencja pn. *Zintegrowane Inwestycje Terytorialne jako impulsy dla zrównoważo-*

nego rozwoju. Nie było zatem próżni w obecności i aktywności SSOM podczas wielkiego finału regat. A konferencja, jak się okazało, była starannie przygotowana, bowiem stawili się na niej wszyscy zaproszeni prelegenci i uczestnicy, w tym naukowcy zajmujący się transportem, wybitni praktycy, projektanci i konsultanci, a także przedstawiciele Ministerstwa Rozwoju i Ministerstwa Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej. Nie zabrakło także przedstawicieli miasta Szczecina (wiceprezydent Daniel Wacinkiewicz) i samorządu województwa (dyrektor generalny Urzędu Marszałkowskiego Przemysław Włosek), którzy powitali gości. Reprezentanci ZIT z dużych polskich miast, ale także prelegenci rozpoczęli konferencję od poznania specyfiki transportu i komunikacji centrum Szczecina, a przyjrzeni się jej z wieży obserwacyjnej Muzeum Narodowego. Przy okazji mogli podziwiać także panoramę miasta i rzecz jasna piękne żagłowce, które przycumowały przy Wałach Chrobrego. Wystąpienia inauguracyjne wygłosili Michał Ptaszyński, zastępca dyr. Departamentu Regionalnych Programów Operacyjnych Ministerstwa Rozwoju, który omówił *Wdrażanie Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w Polsce*, oraz Małgorzata Zielińska, zastępca dyr. Departamentu Programów Infrastrukturalnych z Ministerstwa Rozwoju, która z kolei zajęła się tematem *Wdrażania Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014–2020*.

Temat *Transport na rzecz zrównoważonej mobilności* omawiali m.in.: zastępca dyr. Paweł Skowroński z Ministerstwa Infrastruktury, Budownictwa i Gospodarki Morskiej (rola kolei aglomeracyjnych w transporcie publicznym), Zbigniew Miliński – zastępca dyr. z Regionu Zachodniopomorskiego Centrum Realizacji

Inwestycji PKP PLK S.A. (planowane inwestycje), Daniel Załuski – prof. Politechniki Gdańskiej (planowanie inwestycji transportu zbiorowego), Wiesław Witek – dyr. Zarządu Transportu Miejskiego w Warszawie, Łukasz Franek – dyr. ds. transportu z Krakowa, Hans-Jurgen Pfeiffer, prezes Zarządu Celowego Związku Komunikacyjnego Górnych Łużyc – Dolnego Śląska (integracja miejskiego transportu publicznego), dr hab. Stanisław Iwan (logistyka miejska) i Roman Walaskowski, dyr. Biura SSOM, który omówił temat mobilności miejskiej z wykorzystaniem Szczecińskiej Kolei Metropolitalnej.

W konferencji nie pominięto spraw ochrony środowiska, ważnych nie tylko z racji tzw. niskich emisji, które trzeba maksymalnie ograniczać. Stąd temat identyfikacji zagrożeń związanych z emisją zanieczyszczeń, który poruszyli goście z Norwegii (prof. Józef Pacyna i dr. inż. Elżbieta Pacyna z Norweskiego Instytutu Badań Atmosfery), a także wpływu racjonalnego planowania przestrzennego na ograniczenie niskiej emisji (Maciej Łapko – Regionalne Biuro Gospodarki Przestrzennej w Szczecinie). Bardzo ciekawym tematem zajął się także dr hab. Jaromir Mysłowski z Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego, który ocenił perspektywy rozwoju transportu zbiorowego na obszarze SOM w oparciu o autobusy z napędem elektrycznym.

Warto podkreślić, że zarówno uczestnicy warsztatów, jak i konferencji zadeklarowali wolę dalszej współpracy i wymiany doświadczeń na różnych polach. I serdecznie dziękowali organizatorom za, jak mówili, świetnie przygotowanie... w najlepszym z możliwych terminie, czyli podczas The Tall Ships Races. Trudno się z tym nie zgodzić.

Marek OSAJDA

Fot. Archiwum SSOM, Sebastian Wołosz

Uczestnicy konferencji „Zintegrowane Inwestycje Terytorialne jako impulsy do zrównoważonego rozwoju”